

БОРИС МЛАДЕНОВ-YOUNG

ПОСЛЕСЛОВ

chitanka.info

Най-сетне преведох и последния сонет. Споменът ме връща към 2012 година, когато преведох два сонета (18-ти и 130-ти) и реших, че това не е лъжица за моята уста. А сега, 7 години по-стар се заех отново и направих преводите за рекордно, по моите представи, време — за 5 месеца. В началото смятах, че ще ми отнеме поне две години. За щастие намерих подробни обяснения на съвременен английски език за всеки сонет, което ми позволи да разнищя всяка дума и израз и така да стигна до душата на поета и да почувствам истинската красота на неговите стихове. За мен това беше огромно удоволствие, отплата за нелекия труд, който трябваше да положи при превеждането.

Използвах също преводите на двама известни наши поети и преводачи — Валери Петров и Владимир Свинтила, както и преводите на руски език от Самюел Маршак, (тях за втората половина от сонетите). От една страна това ми помагаше да разбере още по-добре съдържанието на сонета, но в много случаи ме спъваше до отчаяние. Някои техни преводи са така съвършени, че нов алтернативен превод беше почти невъзможен, без да плагиатствам, което се мъчех през цялото време да избегна. Мисля, че го постигнах — най-вече с римите. Ако някъде съм използвал някои чужди рими, то просто е било неизбежно. Винаги се връщах към оригинала и в някои случаи правех буквален превод, което не всякога звучи добре на български език.

При превода се придържах към официалната версия, че първите 126 сонета са посветени на младия благородник WH — the Fair Youth. Известни познавачи на делото на Шекспир допускат, че някои от тези сонети са посветени на жена. В своите преводи С. Маршак наистина превежда няколко сонети в женски род. Предполагам, че се базира на тези предположения. Аз се придържах към официалната версия, както са и преводите на Валери Петров и Владимир Свинтила.

Тук искам накратко да обясня, че също при превода се ръководех от изказаната версия от Joseph Requigney и A. L. Rowse, че в случая става въпрос за изцяло платонична любов на по-възрастния поет без благородно потекло към младия благородник, от чиято благосклонност и подкрепа вероятно се е нуждаел, като понякога стига до раболепничество.

При аранжирането на римите спазвах типичната Шекспирова схема: ABAB CDCD EFEF GG с ямбичен пентамер, но не се постарях да спазя алтернирането на ударени и неударени крайни срички на

римите т.н. мъжки и женски рими, което би било нова трудност и би влошило по-нататък качеството на превода, макар че би го направило по-автентичен. Сонет 99 се състои от 15 реда, а не от 14, както е изискването за сонета. И Вл. Свинтила и В. Петров, както и С. Маршак са го превели в 14 реда. В началото и аз го преведох така, но след това го коригирах на 15 реда. Сонет 126 съдържа 12 реда и аз се съобразих с това при превода. Сонет 145 е ямбичен тетрамер. Преведох го като такъв. Особена трудност изпитах с превода на сонет 135. Думата „will“ се повтаря 14 пъти и тя има най-малко шест различни значения:

- William (Will) — съкратеното име на поета;
- желание за нещо, воля;
- желая като глагол;
- лъст, плътско желание;
- мъжки полов орган;
- женски полов орган.

И докато гореспоменатите преводачи са го превели много елегантно с евфемизми, аз се опитах да се доближа до еротичното му съдържание.

Сега, когато препрочитам отново сонетите, се чувствам удовлетворен от техническото качество на преводите ми — успях всички да превода с пълни рими, сравнително близо до оригинала по съдържание, но същевременно съм наясно, че Шекспир е толкова дълбок и многопластов, че съм се докоснал само до повърхността им, и то погледнато само от един ъгъл. Не е случайно, че дори като четем преводите на сонетите от различни автори, (намерих техни преводи от много руски поети), те звучат толкова различни един от друг и от оригинала. Бях изненадан също от факта, че те са пропити (особено тези посветени на The Dark Lady) с много изтънчен и фин еротизъм, който не открих в нито един от достъпните ми преводи. И отново повтарям:

ЗА ДА ПРЕВЕЖДАШ ШЕКСПИР, ТРЯБВА ДА СИ ШЕКСПИР!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.